

Hobijs vieno – sievietes

Lidija Kirillova

No laiku laikiem ticis uzskatīts, ka vīrietis ģimenē ir iztikas gādātājs, mednieks. Sākot ar mamutiem, beidzot ar briedi pār plecu, zaķi vai pīli somā, vīrieši pārorodas mājās lepi izrieztām krūtīm. Patiesībā situācija jau sen izmainījusies. Arvien biežāk sievietes ir tās, kas gādā, lai ģimene būtu paēdusi un iztikusi. Te es nedomāju tikai dāmu spēju strādāt un pelnīt naudu, bet arī faktu, ka mednieku kolektīvos arvien biežāk iesaistās sievietes un veiksmīgi piedalās medībās.

Kāda tad ir tā medību un mednieku pasaule? Kādu vietu tajā atradušas un kā iejutušās sievietes mednieces? Kas viņas mudina pievērsties tik vīrišķīgam hobijs? Bet varbūt tas nebūt nav tik vīrišķīgs?..

Kopā jautrāk medīt un priecāties

Par to, kā šajos pēckovida laikos, kad medību ikdienu pēc dažnedažādajiem aizliegumiem nācās atdzīvīnāt, klājas medniekiem, stāsta mednieku kluba «Dublets» valdes priekšsēdētājs AIVARS STAŠULĀNS. Viņam ir vairāku gadu desmitu pieredze šajā jomā, ko vieni sauc par hobiju, otri – par darbu, bet trešie – par tautsaimniecības nozari.

«Kā mums, medniekiem, klājas? Ja to lietu uztver kā atpūtu, tad teikšu, ka klājas labi. Vai tās ir dzinējmedības vai individuālās medības, notiekošā jēgu var raksturot vai nu kā būšanu kopā ar domubiedriem, vai arī ar dabu. Ja procesu uztveram kā darbu, tad sāk rasties arī problēmas. Tomēr kopumā viss ir normāli, protams, vienmēr gribas ko citādāk, labāk, pārredzamāk.

Negribas pat skaļi teikt, cik gadus esmu saistīts ar medībām... Mednieka statusā esmu no 1990. gada. Kad toreiz dibinājām savu klubu, ar lepnumu varējām teikt, ka mums ir gados jaunākais klubs. Tagad paskatāmies uz sevi un smejamies – kurš sirms, kurš pieklibo, kuram kāda kaite. No agrākās godības maz kas pāri palicis... Jaunatne mums piebiedrojas, bet ne tik daudz, kā gribētos. Esam skaitliskā ziņā viens no lielākajiem klubiem, varbūt pat pārāk liels, jo, piemēram, dzinējmedībās ir grūti visus saorganizēt. Kad dzinējmedību sezonas sākums pagājis, interese palēnām apstājas. Tad gribas, lai jauniešu būtu vairāk, jo parasti tieši viņi ir veiklākie dzinēji. Kolektīvu pārsvarā papildina mednieku bērni, medību platību īpašnieku bērni.

Mednieka karjeras ideālais variants ir sākt kā dzinējam, kā tas bija senāk – divi obligātie gadi dzinējos. Tā bija ļoti laba un visnotaļ atzīstama prakse. Ja būtu manā varā, es to likumdošanā nostiprinātu. Es zinu, ka ir klubi, kur tas statūtos ierakstīts. Kāpēc šāda pieredze ir svarīga? Jaunais mednieks tādā veidā, pirmkārt, iepazīstas ar kluba rīcībā esošajām platībām. Otrkārt, saprot, kas ir medības, ne vien teorētiski, bet praktiski. No staigāšanas pa mežiem un purviem ir vieni vienīgi plusi, starp citu, arī veselībai un garam. Uzskatu, ka dzinēja pieredze ir daudz vērtīgāka nekā medību teorijas grāmata, lai saprastu, ko īsti gribi.

Runājot par sievietēm, kuru hobijs ir medības, ar nelielām skumjām atzīstu, ka kādreiz mūsu kolektīvā dāmu bija vairāk. Varbūt tāpēc, ka bijām jaunāki un smukāki (*smejas*)... Medībās aktīvi piedalījās vismaz trīs dāmas. Tad dzima bērni, pēc tam saradās mazbērni, tāpēc pašlaik mums ir viena medniece. Tā ir Laura Pauniņa, kuru šim hobijs piepulcinājis viņas tēvs. Tēvu piemērs medībām piesaistījis arī vairākas citas jauniešas.

Laipni lūgtas klubiņā «Lady HUNT»

Daudziem (ja vien neesat aktīvi mednieki un mednieces) garām var būt paslīdējusi informācija par to, ka nu jau teju astoņus gadus Latvijā pastāv dāmu mednieču klubs «Lady HUNT», par kura dibināšanu 2016. gada aprīlī tika pieņemts lēmums Latvijas Mednieku asociācijas biedru kopsapulcē. Kluba veidošanas idejas autore ir žurnāla «Medības» galvenā redaktore un aizrautīga medniece LINDA DOMBROVSKA. Latvijas sievietes mednieces ne ar ko nav sliktākas par savām kolēģēm citās Eiropas valstīs, kur dāmas jau sen apvienojušās klubos, aktīvi medī, organizē ne tikai medības, bet arī izglītojošus un cita veida pasākumus.

Klubs «Lady HUNT», piesakot sevi sabiedrībai, uzsvera, ka iecerējis rīkot tematiskās medības, komercmedības, izglītojošus seminārus par dažādām ar medībām saistītām jomām, tajā skaitā arī suņu apmācības nometnes, šaušanas treniņus un sacensības. Bija plānots iesaistīties dabas aizsardzības programmās, sekmēt mednieku izglītošanu, tradīciju uzturēšanu, bērnu un jauniešu skološanu medniecībā un spudināt mednieka tēlu sabiedrības acīs. Kluba prezidente Linda Dombrovska pastāstīja, kā pievērsusies hobijs un kā šajos gados veicies.

Viena no labākajām Aivara Stašulāna trofejām – mežakuilis no Pelēču puses mežiem

Viena no trim mūsu kolektīva sākotnējām medniecēm bija arī mana sieva Kristīne. Ar ieroci darboties viņai ne pārāk patika, bet dzinējos gan labprāt gāja. Jebkurā gadījumā mednieku sievas, ja arī nemedī, ir medību skartās. Tas nozīmē, ka jūt līdzī dzīvesbiedriem un, protams, piedalās nomedītā pagatavošanā. Viņām jau nav citas izejas, vai ne? Lai gan, piemēram, man ļoti patīk pašam kādu ēdienu pagatavot. Paeksperimentēt patīk, jaunu recepti izmēģināt.

Manā izpratnē jebkura medījuma gaļa ir cienījama un garšīga. Svarīgi vienīgi tas, vai pareizi pagatavota. Sabojāt var pat vislabāko produktu. Savulaik šefpavārs Mārtiņš Rītiņš atgādināja, ka nav nekā briesmīgāka par pārceptu zivi. Tas pats attiecas uz medījuma gaļu. Man ļoti garšo labi pagatavots mežacūkas sīventiņš, arī zaķis ir lielisks. Bet, piemēram, bebrs lielai daļai sabiedrības šķiet briesmīgs dzīvnieks, kas noteikti nav ēdams. Taču, ja nezina, ka ēdiens pagatavots no bebra, ēd un liela – kas par gardu gaļu! Svarīga ir gaume un pieradums. Es pats esmu tajā skaitā, kuri uzskata, ka bauru brieža gaļa īsti nav ēdama

Aivara Stašulāna hobiju skaitā arī mencu zveja pie Norvēģijas krastiem

specifiskās smaržas un garšas dēļ. Tajā pašā laikā pazīstu daudzus, kuri to uzskata par delikatesi. Atliek secināt, ka patiesībā labās vai sliktās garšas un smaržas ir cilvēka galvā. Ir taču pasaulē valstis un tautas, kas ēd siseņus, žurkas un visādus citādus mošķus, kas mums liekas briesmīgi. Viss atkarīgs no tradīcijām. Ja mūsu babiņas būtu mācījušas, ka žurkas ir gardas, arī mēs ēstu un slavētu, vai ne?

Ja man jautā, kas labāk patīk – kolektīvās vai individuālās medības, atbilde ir viennozīmīga – individuālās. Līdz ar nodzīvotajiem gadiem tas kļūst arvien izteiktāk. Ja jaunībā gribējās lielu balagānu un baļļu medību noslēgumā, tad tagad patīkamāk ir vienatnē pasēdēt medību tornī, pafilozofēt, gaisu paostīt.

Patīk dabu vērot, kādreiz nofilmēt pārsteidzošus kadrus. Precīzs šāviens un trofeja bieži paliek otrajā vietā, pirmajā ir daba tev apkārt, klusums un personīgās domas par dzīvi, darbu, tālākajiem plāniem. Dzinējmedības ir kopā būšana, kolektīvisma gara uzturēšana. Kopā medīt ir jautrāk un priecīgāk.»

Linda Dombrovska ir ne tikai aizrautīga medniece trešajā paaudzē, bet arī Latvijā vienīgā profesionālā žurnāla «Medības» galvenā redaktore un dāmu mednieču kluba «Lady HUNT» dibinātāja un prezidente

